

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālrunis 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

19.12.2013.

Nr.245
(prot. Nr. 47., 10.p.)

Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Komisija), lai varētu nodrošināt Elektronisko sakaru likuma mērķi un īstenot kompetenci, kas noteikta Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 2., 5. un 13.punktā, ir veikusi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgus (turpmāk – tirgus Nr.5) analīzi.

Komisijas „Ziņojums par tirgus analīzi Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumā 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK, minētais tirgus Nr.5 – platjoslas piekļuves vairumtirdzniecība” (turpmāk – Ziņojums par tirgus analīzi) ir šā lēmuma sastāvdaļa un ir publiski pieejams Komisijas mājaslapā internetā www.sprk.gov.lv. Ziņojumā par tirgus analīzi ir izklāstīta tirgus Nr.5 analīzes veikšanas gaita, konstatētās problēmas šajā tirgū un risinājumi konstatēto problēmu novēršanai.

Komisija, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 8.panta otro daļu un uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, atbilstoši savai kompetencei patstāvīgi pieņem lēmumus, kas ir saistoši konkrētiem elektronisko sakaru komersantiem (turpmāk - komersants).

Komisija konstatē:

1. Saskaņā ar Komisijas 2007.gada 31.janvāra lēmuma Nr.24 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības Latvijas Republikas teritorijā tirgū” (turpmāk – Lēmums Nr.24) lemjošās daļas 1.punktu sabiedrība ar ierobežotu atbildību „Lattelecom”, vienotais reģistrācijas numurs: 40003052786, juridiskā adrese: Dzirnavu iela 105, Rīga, LV-1011 (turpmāk – SIA „Lattelecom”), ir noteikta par komersantu ar būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū no 2007.gada 1.jūlija.
2. Komisija SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai ir noteikusi piekļuves un caurredzamības saistību, vienlīdzīgas attieksmes pienākumu, tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības un pienākumu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības jomā veikt atsevišķas darbības uzskaiti.

3. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 30.panta pirmo daļu Komisija, ievērojot elektronisko sakaru pakalpojumu ģeogrāfisko dalījumu un citus valstī esošus īpašus apstākļus, kā arī Eiropas Komisijas 2007.gada 17.decembra ieteikumu 2007/879/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK (turpmāk – Ieteikums), nosaka konkrētos elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus.
4. Lēmumā Nr.24 noteiktais tirgus – platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgus bija noteikts Eiropas Komisijas 2003.gada 11.februāra ieteikumā 2003/311/EK par konkrētajiem preču un pakalpojumu tirgiem elektronisko sakaru nozarē, kuros var būt nepieciešama *ex ante* (apsteidzoša) regulēšana saskaņā ar Direktīvu 2002/21/EK. Ieteikumā iepriekš minētais tirgus ir aizstāts un paplašināts ar tirgu Nr.5 – platjoslas piekļuves vairumtirdzniecība.
5. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13. un 17.punktu un 30.panta pirmo daļu veica Ieteikumā noteiktā tirgus Nr.5 analīzi.
6. Ziņojums par tirgus analīzi ir balstīts uz Eiropas Komisijas 2010.gada 20.septembra ieteikumu 2010/572/ES par regulētu piekļuvi nākamās paaudzes piekļuves tīkliem (turpmāk – NGA Ieteikums).
7. Saskaņā ar Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 25.novembra Regulas (EK) Nr.1211/2009, ar ko izveido Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (BEREC) un biroju (turpmāk - Regula), preambulas 6.apsvērumu Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde (turpmāk - BEREC) aizstāj Eiropas Reglamentējošo iestāžu grupu (turpmāk - ERG). Regulā termins „Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestāde” tiek lietots tādā pašā nozīmē kā termins „Eiropas Elektronisko sakaru regulatoru iestāde” Elektronisko sakaru likumā.
8. Pamatojoties uz Regulas 3.panta 2.punktu, Eiropas Savienības dalībvalstu regulatori un Eiropas Komisija pēc iespējas ņem vērā visus BEREC pieņemtos atzinumus, rekomendācijas, pamatnostādnes vai praksi.
9. Ziņojumā par tirgus analīzi ir ņemti vērā šādi BEREC dokumenti: BEREC 2011.gada oktobra ziņojums (BoR(11)43) par NGA Ieteikuma ieviešanu; BEREC 2010.gada marta ziņojums BoR (10) 08 par nākamās paaudzes piekļuves tīkliem – ieviešana un vairumtirdzniecības pakalpojumi; BEREC 2012.gada kopējā nostāja (BoR (12)128) par saistībām platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības (ieskaitot piekļuvi datu plūsmai) tirgū, kas noteiktas būtiskas ietekmes noteikšanas rezultātā; BEREC kopējā nostāja (BoR (12) 52) par fiksēto-mobilo pakalpojumu aizstājamību, veicot tirgus analīzi un ERG atzinums (ERG (07) 16rev2) par regulēšanas principiem attiecībā uz nākamās paaudzes piekļuves tīkliem un ERG kopējā nostāja (ERG (08) 20) par tirgus analīzes ģeogrāfiskajiem aspektiem.
10. Vairumtirdzniecības tirgus Nr.5 regulēšana ierobežo komersanta ar būtisku ietekmi iespējas izmantot tirgus varu saistītā elektronisko sakaru mazumtirdzniecības tirgū. Tirgū Nr.5 vairumtirdzniecībā pārdotais pakalpojums ir izmantojams elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai saistītā elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Saskaņā ar Ieteikumu Komisija tirgus Nr.5 ietvaros apskata platjoslas piekļuves pakalpojumu tirgu mazumtirdzniecības līmenī (turpmāk – platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus). Tādējādi platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus ir sākumpunkts, lai noteiktu komersantu ar būtisku ietekmi tirgū Nr.5.
11. Ņemot vērā, ka ir svarīgi novērst šķēršļus efektīvai konkurencei tieši platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū, un to, ka pieprasījums pēc tirgus Nr.5 elektronisko sakaru pakalpojumiem ir atkarīgs no pieprasījuma pēc attiecīgajiem pakalpojumiem

mazumtirdzniecībā, platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus analīzes rezultāti jāpiemēro vairumtirdzniecības tirgum. Tādējādi tirgus definīcija mazumtirdzniecības līmenī ir pamats konkurences apstākļu vērtēšanai tirgū Nr.5.

12. Tirgus Nr.5 definēšana vairumtirdzniecības līmenī tika veikta, lai noteiktu tirgū Nr.5 ietilpstošos elektronisko sakaru pakalpojumus, par kuriem Komisija nosaka apsteidzošas (*ex-ante*) saistības un pienākumus.
13. Ņemot vērā datus par iedzīvotāju skaitu, iedzīvotāju blīvumu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi) un komersantu skaitu ģeogrāfiskās teritorijās, Komisija analizēja konkurences apstākļus Rīgā un Latvijas Republikas teritorijā ārpus Rīgas. Komisija, nosakot ģeogrāfisko mērogu, ir ņēmusi vērā vairākus kritērijus, tai skaitā tirgus daļas, tarifu politiku un šķēršļus ienākšanai tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Ņemot vērā iepriekš minēto, Komisija nosaka, ka tirgus Nr.5 ģeogrāfiskais mērogs ir Latvijas Republikas teritorija.
14. Komisija tirgus Nr.5 analīzes gaitā ir ņēmusi vērā šādus kritērijus: tirgus daļas, šķēršļi ienākšanai vai ekspansijai tirgū, kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru, tehnoloģiska rakstura priekšrocības vai pārkāpums, nepietiekama kompensējoša pirktspēja jeb tās trūkums, pakalpojumu sasaistīšana (dažādošana), mēroga un vēriena ekonomikas priekšrocības un komersanta vai komersantu grupas vertikālā integrācija (skatīt Ziņojumu par tirgū analīzi).
15. Komisija saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 11.punktu, 30.panta otro daļu, 38.panta otro daļu un Komisijas 2011.gada 24.augusta lēmumu Nr.1/20 „Noteikumi par konsultāciju kārtību ar tirgus dalībniekiem” veica konsultāciju ar elektronisko sakaru tirgus dalībniekiem.
16. Komisijas paziņojums par konsultācijas dokumenta Ziņojums par tirgus analīzi ievietošanu Komisijas mājaslapā internetā publicēts 2013.gada 6.jūnijā oficiālajā izdevumā „Latvijas Vēstnesis” Nr.108. Publicētajā paziņojumā norādīts, ka Komisija lūdz tirgus dalībniekiem komentārus un priekšlikumus par konsultāciju dokumentu iesūtīt Komisijai pa pastu un uz elektroniskā pasta adresi sprk@sprk.gov.lv 30 dienu laikā no paziņojuma publicēšanas laikrakstā „Latvijas Vēstnesis”.
17. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi SIA „Lattelecom” 2013.gada 1.jūlija vēstuli Nr.9470 (turpmāk - Vēstule Nr.9470) par tirgus analīzes ziņojumiem, kurā SIA „Lattelecom” norādīja, ka:
 - 17.1. papildus speciālo saistību piemērošana SIA „Lattelecom” nenasiegs ne regulēšanas mērķi (konkurences veicināšana, vienota iekšējā Eiropas Savienības tirgus attīstība, galalietotāju interešu ievērošana), ne mērķi nozarē (ātrdarbīgas interneta piekļuves attīstīšana), bet gluži pretēji – kaitēs turpmākai nozares attīstībai un investīcijām;
 - 17.2. nevar par objektīvu un pamatotu uzskatīt SIA „Lattelecom” tirgus daļas apmēru, jo mazumtirdzniecības un vairumtirdzniecības līmenī nav iekļauti platjoslas piekļuves mobilo elektronisko sakaru tīkla tehnoloģiju risinājumi un pakalpojumi un konkrētais tirgus nav pareizi definēts arī ģeogrāfiskā aspektā; būtiska ietekme tirgū nav konstatēta pamatoti;
 - 17.3. Ziņojumā par tirgus analīzi noteikto saistību noteikšana tirgū Nr.5 ir pretrunīga un Elektronisko sakaru likumam neatbilstoša, jo netiek ievēroti Elektronisko sakaru likuma saistību uzlikšanas priekšnosacījumi. Vēstulē Nr.9470 SIA „Lattelecom” norāda arī uz objektīviem šķēršļiem un aicina Komisiju izvērtēt konkurences situāciju elektronisko sakaru nozarē Latvijā pēc būtības un atbilstoši Vēstulē Nr.9470 izteiktajiem apsvērumiem attiecībā uz tirgus analīzi, tiesiskajiem apstākļiem, kā arī objektīviem

- faktoriem, aicina Komisiju precizēt Ziņojumu par tirgus analīzi un nenoteikt SIA „Lattelecom” papildus saistības tirgū Nr.5.
18. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi Latvijas Republikas Aizsardzības ministrijas (turpmāk – Aizsardzības ministrija) 2013.gada 1.jūlija vēstuli Nr.MV-N/1674 (turpmāk - Vēstule Nr. MV-N/1674) par Ziņojumu par tirgus analīzi, kurā Aizsardzības ministrija lūdz Komisiju, pieņemot lēmumu par saistību saturu, ņemt vērā valsts aizsardzības un drošības aspektus, balstoties uz Vēstulē Nr. MV-N/1674 identificētajiem riskiem.
 19. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi Latvijas Republikas Iekšlietu ministrijas (turpmāk – Iekšlietu ministrija) 2013.gada 1.jūlija vēstuli Nr.1-38/1778 (turpmāk - Vēstule Nr.1-38/1778) par SIA „Lattelecom” infrastruktūru, kurā Iekšlietu ministrija Komisijai norāda, ka pienākums SIA „Lattelecom” nodrošināt piekļuvi inženiertehniskai infrastruktūrai un piemērot vienlīdzīgus nosacījumus radīs riskus, kas saistīti ar drošības un konfidencialitātes nodrošināšanu visai šobrīd SIA „Lattelecom” kabeļu kanalizācijā izvietotajai infrastruktūrai (tai skaitā arī Iekšlietu ministrijas kabeļiem). Iekšlietu ministrija aicina Komisiju dot SIA „Lattelecom” tiesības izvērtēt tirgus dalībnieku pieteikumus un pieņemt lēmumu par pretendentu atbilstību kvalitātes un drošības prasībām.
 20. Komisija ir saņēmusi un izvērtējusi Latvijas Republikas Satiksmes ministrijas (turpmāk – Satiksmes ministrija) 2013.gada 4.jūlija vēstuli Nr.10-01/2655 (turpmāk - Vēstule Nr.10-01/2655) par Ziņojumu par tirgus analīzi, kurā Satiksmes ministrija informē Komisiju par to, ka starp valsts akciju sabiedrību „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs” un SIA „Lattelecom” pastāv ilgstošs strīds par kabeļu kanalizācijas īpašumtiesībām Rīgā, Liepājā un Ventspilī. Satiksmes ministrija aicina Komisiju rast iespēju pieņemt šo lēmumu tādā redakcijā, kas neradītu papildu apgrūtinājumu strīdus izšķiršanai un katras puses apjoma nodefinēšanai, kā arī neradītu nelabvēlīgas tiesiskās sekas kā valsts akciju sabiedrībai „Latvijas Valsts radio un televīzijas centrs”, tā SIA Lattelecom un trešajām pusēm.
 21. Komisija 2013.gada 5.jūnijā nosūtīja Ziņojumu par tirgus analīzi (Komisijas vēstule Nr. 2-2.76/1751) Konkurences padomei priekšlikumu un komentāru sniegšanai. 2013.gada 28.jūnijā (Konkurences padomes 2013.gada 26.jūnija vēstule Nr.1102) Konkurences padome atbildēja un norādīja, ka tai nav komentāru, priekšlikumu vai iebildumu par Komisijas noteiktajām tirgus definīcijām, tirgus analīzes rezultātiem un piemērotajām saistībām.
 22. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 8.panta pirmās daļas 13.punktu Komisija paziņo un nosūta Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai uz vienu kalendāra mēnesi plānoto pasākumu kopumu (projektu) un tā pamatojumu attiecībā uz elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanu, komersanta ar būtisku ietekmi tirgū noteikšanu un lēmuma projektu par speciālo prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu šādam komersantam, kā arī par plānotajām elektronisko sakaru komersantiem piemērojamām saistībām attiecībā uz piekļuvi, starpsavienojumu un pasākumiem, kas var ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm. Komisija, uzklusot un ņemot vērā Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoru, Eiropas Komisijas un BEREC viedokli, var izdarīt grozījumus plānoto pasākumu kopumā un piemērojamās saistībās un par to paziņo Eiropas Komisijai.
 23. 2013.gada 12.jūlijā Komisija paziņoja un nosūtīja Eiropas Savienības dalībvalstu regulatoriem, Eiropas Komisijai un BEREC saskaņošanai plānoto pasākumu kopumu, kurā plānoja noteikt jaunas saistības SIA „Lattelecom” tirgū Nr.5. Eiropas Komisija šo paziņojumu reģistrēja 2013.gada 12.jūlijā ar lietas Nr.LV/2013/1492.

24. Komisija 2013.gada 12.augustā saņēma Eiropas Komisijas 2013.gada 12.augusta vēstuli Nr.C(2013)5452 „Par [Eiropas] Komisijas lēmumu par lietām LV/2013/1487 un LV/2013/1492 Piekļuves vairumtirdzniecības (fiziskā) tīkla infrastruktūrai fiksētā atrašanās vietā un platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgi Latvijā” (turpmāk – Vēstule Nr. C(2013)5452), ar ko Eiropas Komisija izteica piezīmes par regulējošo līdzekļu ģeogrāfiskām atšķirībām, pašreizējā regulējuma piemērotību un vajadzību paziņot par precīzu izmaksu modeli, kas satur tarifu līmeņus piekļuves vairumtirdzniecības (fiziskā) tīkla infrastruktūrai fiksētā atrašanās vietā tirgum un platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgum (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
25. Pamatojoties uz Komisijas 2006.gada 17.maija lēmuma Nr.120 „Kārtība par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem” 5.punktu, Komisija 2013.gada 28.augustā nosūtīja SIA „Lattelecom” lēmuma projektu „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū” (Komisijas vēstule Nr. 2-2.76/2461). 2013.gada 6.septembrī Komisija saņēma SIA „Lattelecom” 2013.gada 5.septembra vēstuli Nr.12532 ”Par būtiskas ietekmes tirgū noteikšanu” (turpmāk – Vēstule Nr.12532), kurā SIA „Lattelecom” sniedza priekšlikumus un komentārus par minēto lēmuma projektu:
- 25.1. SIA „Lattelecom” aicināja Komisiju noteikt ģeogrāfiski diferencētus regulējošos līdzekļus un piekļuves pakalpojumus, kā arī aicināja Komisiju noteikt SIA „Lattelecom” nodrošināt platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībā pakalpojumus Rīgā atšķirīgos termiņos un apjomos;
- 25.2. SIA „Lattelecom” norādīja, ka piekļuves saistība nodrošināt platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībā pakalpojumu tajā slānī un tajā konkrētajā iekārtā, kurā to pieprasa komersants, nav praktiski realizējama, jo SIA „Lattelecom” neizmanto asinhronās pārraides režīma (turpmāk – ATM) pārraides tehnoloģiju un izmantotajām ciparu abonentlīniju piekļuves multipleksora (turpmāk – DSLAM), daudzpakalpojumu piekļuves mezgla (turpmāk – MSAN), optiskās līnijas termināļa (turpmāk – OLT) iekārtām nav papildus interfeisu citu komersantu pieslēgšanai;
- 25.3. SIA „Lattelecom” norādīja, ka vienlīdzīgas attieksmes pienākums - nodrošināt citam komersantam informāciju identiski tam, kā SIA „Lattelecom” pati piekļūst šādai informācijai, būs nesamērīgs slogs un prasīs SIA „Lattelecom” ievērojamus finanšu resursus un laiku;
- 25.4. SIA „Lattelecom” norādīja, ka vienlīdzīgas attieksmes pienākums - nodrošināt citiem komersantiem sistēmas, kuras SIA „Lattelecom” nodrošina savām struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, radīs SIA „Lattelecom” milzīgas izmaksas;
- 25.5. SIA „Lattelecom” norādīja, ka Komisijas piemērotās saistības un pienākumi radīs vairumtirdzniecības piekļuves pakalpojumu tarifu pieaugumu un būtiski tuvinās tos mazumtirdzniecības līmenim;
- 25.6. SIA „Lattelecom” norādīja, ka piekļuves saistība - informēt komersantus, kas izmanto SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus, par piekļuves punkta ekspluatācijas pārtraukšanu ne vēlāk kā piecus gadus iepriekš, ir nesamērīga un aicina Komisiju šo informēšanas periodu noteikt ne ilgāku kā divus gadus.
26. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta otro daļu Komisija var atzīt, ka komersantam ir būtiska ietekme tirgū, ja tas individuāli vai kopā ar citiem komersantiem šajā tirgū atrodas tādā stāvoklī, kas ir līdzvērtīgs dominējošam stāvoklim, tas ir - ekonomiska spēka stāvoklī, kas tam līdz zināmam līmenim ļauj rīkoties neatkarīgi no galalietotājiem. Izvērtējot, vai viens vai vairāki komersanti ir dominējošā stāvoklī tirgū, Komisija ievēro Eiropas Komisijas 2002.gada 11.jūlija vadlīnijas 2002/C165/03 tirgus

analīzei un būtiskas ietekmes novērtēšanai saskaņā ar Eiropas Kopienas pamatnoteikumiem elektronisko sakaru tīkliem un pakalpojumiem.

27. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 29.panta pirmo daļu Komisija pēc elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšanas un tirgus analīzes var noteikt komersantus, kuriem ir būtiska ietekme konkrētā tirgū. Komisija savu lēmumu pārskata ik reizi, kad tiek veikta elektronisko sakaru pakalpojumu tirgus definēšana un tirgus analīze.
28. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 38.panta pirmo daļu komersantam ar būtisku ietekmi tirgū piekļuves vai starpsavienojumu jomā Komisija var uzlikt caurredzamības, vienlīdzīgas attieksmes, atdalītas finanšu uzskaites, tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības un pienākumus un saistības attiecībā uz piekļuvi elektronisko sakaru tīklam.
29. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 39.panta pirmo daļu Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt caurredzamības saistības piekļuves vai starpsavienojumu jomā. Caurredzamības saistības var ietvert noteiktas informācijas (uzskaite, tehniskie un tīkla raksturparametri, cenu un tarifu, piekļuves un starpsavienojumu nodrošināšanas un izmantošanas nosacījumi) publicēšanas un pamatpiedāvājumu publicēšanas saistības un prasības attiecībā uz publicējamiem pamatpiedāvājumiem.
30. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 39.panta otro daļu, ja komersantam ar būtisku ietekmi tirgū ir noteikts vienlīdzīgas attieksmes pienākums, tad Komisija var prasīt, lai tas publicē piekļuves, starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām pamatpiedāvājumus, kuros iekļautā informācija būtu detalizēti atdalīta, un nodrošina, ka komersantiem - pakalpojumu saņēmējiem - nav jāmaksā par saistītām iekārtām vai aprīkojumu, kas pieprasītajam pakalpojumam nav nepieciešams.
31. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 39.panta trešo daļu komersants ar būtisku ietekmi tirgū Komisijas noteiktajā kārtībā publicē pamatpiedāvājumu piekļuves vai starpsavienojumu, saistītu iekārtu kopīgas izmantošanas, nomāto līniju, piekļuves datu plūsmai vai atsaistītas piekļuves abonentlīnijām.
32. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 40.pantu Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt šādus vienlīdzīgas attieksmes pienākumus piekļuves vai starpsavienojumu jomā: pienākumu piemērot līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgos apstākļos citiem komersantiem, kuri nodrošina līdzvērtīgus elektronisko sakaru pakalpojumus, un pienākumu sniegt citiem komersantiem elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem šis komersants pats sniedz elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju savām struktūrvienībām saistītajiem komersantiem vai partneriem, un tādā pašā kvalitātē.
33. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 41.pantu Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt pienākumu piekļuves un starpsavienojumu jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti.
34. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 42.panta pirmo daļu Komisija, ņemot vērā tirgus analīzes rezultātus, var komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt piekļuves vai starpsavienojumu tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības (tajā skaitā pienākumu tuvināt tarifus izmaksām un prasības attiecībā uz izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas sistēmu). Uzliekot šādas saistības, Komisija ņem vērā attiecīgā komersanta investīcijas un ļauj tam gūt samērīgu peļņu no piekļuves vai starpsavienojumu nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.

35. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 42.panta trešo daļu, ja komersantam ir pienākums tuvināt tarifus izmaksām, tad tam jāpierāda Komisijai, ka tarifi ir balstīti uz pamatotām izmaksām, ņemot vērā peļņu par veiktajām investīcijām. Komisija izmaksu aprēķināšanai var izmantot arī citādas metodes, nevis tās, kuras izmantojis komersants, kā arī tarifus salīdzināmos konkrētos tirgos. Komisija var pieprasīt, lai komersants sniedz savu tarifu un izmaksu pamatojumu. Ja Komisija konstatē, ka tarifā iekļautās izmaksas nav pamatotas vai tarifi nav tuvināti izmaksām, tā ir tiesīga apturēt šo tarifu piemērošanu un noteikt tarifu augšējo robežu vai arī uzdot komersantam koriģēt tarifus.
36. Saskaņā ar Elektronisko sakaru likuma 44.panta pirmo daļu, ja Komisija tirgus analīzes rezultātā secina, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi var kavēt ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi vai tie neatbilst galalietotāju interesēm, tai ir tiesības komersantam ar būtisku ietekmi tirgū noteikt, grozīt vai atcelt šādas saistības:
- 36.1. nodrošināt trešajām personām piekļuvi noteiktiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, tostarp piekļuvi elektronisko sakaru tīkla pasīvajiem elementiem, vai atsaistītu piekļuvi abonentlīnijām, lai citastarp atļautu nodrošināt operatora izvēles vai operatora iepriekšējas izvēles pakalpojumu vai atļautu abonentlīnijas tālākpārdošanu;
 - 36.2. risināt sarunas ar komersantiem, kuri pieprasa piekļuvi;
 - 36.3. nepārtraukt piekļuvi tiem noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla elementiem vai iekārtām, kuriem tā jau nodrošināta iepriekš;
 - 36.4. nodrošināt noteiktus vairumtirdzniecības pakalpojumus trešajām personām elektronisko sakaru mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai;
 - 36.5. nodrošināt piekļuvi tehniskajām saskarnēm vai būtiskām tehnoloģijām, kas nepieciešamas elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamībai vai virtuālā tīkla pakalpojumiem;
 - 36.6. nodrošināt iespēju izvietot elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantotajās telpās noteiktus elektronisko sakaru tīkla elementus vai nodrošināt cita veida infrastruktūras objektu kopīgu izmantošanu (tajā skaitā kabeļu kanalizācijas, elektronisko sakaru tīklu nodrošināšanai izmantoto ēku vai antenu mastu un torņu kopīgu izmantošanu);
 - 36.7. sniegt noteiktus elektronisko sakaru pakalpojumus (tajā skaitā tādus pakalpojumus, kas nepieciešami intelektuālā tīkla pakalpojumiem vai viesabonēšanai mobilajos elektronisko sakaru tīklos), kas nepieciešami, lai lietotājiem nodrošinātu pilnīgu elektronisko sakaru pakalpojumu savietojamību;
 - 36.8. nodrošināt piekļuvi darbības atbalstsistēmām vai līdzīgām programmatūras sistēmām, kas nepieciešamas, lai uzturētu godīgu konkurenci elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanā;
 - 36.9. savstarpēji savienot elektronisko sakaru tīklus vai elektronisko sakaru tīklu elementus vai iekārtas.
37. Uz šā lēmuma izskatīšanas Komisijas padomes sēdi tika uzaicināts SIA „Lattelecom” pārstāvis. SIA „Lattelecom” pārstāvis sēdes laikā papildus iebildumus pret lēmumu neizteica.

Komisija secina:

1. Komisijas Lēmumā Nr.24 noteiktās saistības un pienākumi SIA „Lattelecom” ir attiecināmi uz platjoslas piekļuves vairumtirdzniecību. SIA „Lattelecom” ir publicējusi pamatpiedāvājumu „SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pamatpiedāvājums”.
2. 2010. un 2011.gadā Latvijas Republikas teritorijā ārpus Rīgas SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus daļa pēc ieņēmumiem bija liela un netika konstatēta efektīva konkurence. Rīgā SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus daļa ir vislielākā, un 2011.gadā tā pieauga salīdzinājumā ar 2010.gadu, un ir tādā līmenī, pie kura var konstatēt SIA „Lattelecom” būtisku ietekmi tirgū. Līdz ar to netika konstatēta efektīva konkurence (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Ņemot vērā iepriekš minēto un to, ka SIA „Lattelecom” piedāvā platjoslas piekļuves pakalpojumus mazumtirdzniecībā par vienādu tarifu visā Latvijas Republikas teritorijā, kā arī citus kritērijus (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi), Komisija nekonstatē būtiski un objektīvi atšķirīgus konkurences apstākļus. Ievērojot iepriekš minēto, konkrētā tirgus ģeogrāfiskais mērogs ir Latvijas Republikas teritorija.
3. Ņemot vērā platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus daļu, SIA „Lattelecom” ir vienīgais komersants ar būtisku ietekmi tirgū Nr.5 Latvijas Republikas teritorijā. Lai gan SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus daļa ir liela, Komisija tomēr analizēja arī citus kritērijus (skatīt šā lēmuma konstatējošās daļas 14.punktu).
4. Šķēršļi ienākšanai platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū ir vairumtirdzniecības piekļuves tirgus trūkums. Komersantam, būvējot elektronisko sakaru tīklu, izmaksas uz vienu mājsaimniecību ir atkarīgas no iedzīvotāju blīvuma. Blīvāk apdzīvotās teritorijās pastāv vairākas alternatīvas infrastruktūras, tomēr citi komersanti nav spējuši pietiekami nostiprināt ietekmi platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū. Kopumā Latvijā ir zems iedzīvotāju blīvums un izmaksas uz vienu mājsaimniecību ir augstas. Elektronisko sakaru infrastruktūras izbūve ir ļoti darbietilpīga un no ekonomiskā viedokļa neizdevīga pasākums, kas nozīmē arī lielu resursu patēriņu un jau pastāvošās infrastruktūras dublēšanu, kurai nav alternatīvu izmantošanas iespēju. Tikai komersants ar lielu pieejamu finanšu līdzekļu apjomu var atļauties infrastruktūras izbūvi. Ņemot vērā iepriekš minēto, infrastruktūras izbūve var būt šķērslis ienākšanai tirgū Nr.5 (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Neregulēts tirgus Nr.5 ir šķērslis ienākšanai platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū. Tirgus Nr.5 elektronisko sakaru pakalpojumu pieejamība samazina šķēršļus ienākšanai platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū.
5. SIA „Lattelecom” ir kontrole pār būtisku elektronisko sakaru infrastruktūru, jo SIA „Lattelecom” piekļuves tīkls ir vislielākais Latvijas Republikā (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
6. Tirgus Nr.5 analīzes gaitā, izvērtējot katru komersantu atsevišķi, secināts, ka SIA „Lattelecom” 2010. un 2011.gadā visvairāk investēja savā elektronisko sakaru tīklā (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi), kas ļauj secināt, ka arī nākotnē SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkls būs lielākais elektronisko sakaru tīkls Latvijā.
7. Ar tirgu Nr.5 saistītā platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū pietrūkst kompensējošās pirktspējas, lai ierobežotu SIA „Lattelecom” būtisko ietekmi tirgū Nr.5 (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
8. SIA „Lattelecom”, salīdzinot ar citiem komersantiem, ir priekšrocība, jo SIA „Lattelecom” rīcībā ir visi nepieciešamie elektronisko sakaru infrastruktūras elementi (piekļuves tīkls, pamattīkls, balss telefonijas iekārtas, datu pārraides iekārtas) pietiekamā kapacitātē, lai piedāvātu galalietotājiem gandrīz visus elektronisko sakaru pakalpojumus

(izņemot, piemēram, kabeļtelevīziju) fiksētajā elektronisko sakaru tīklā. Citiem komersantiem, kuri tirgū Nr.5 konkurē vai varētu konkurēt ar SIA „Lattelecom”, trūkst elektronisko sakaru infrastruktūras vai atsevišķu šīs infrastruktūras elementu, piemēram, nav sava piekļuves tīkla. SIA „Lattelecom” izmanto tās rīcībā esošās infrastruktūras sniegtās priekšrocības pakalpojumu sasaistīšanai (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).

9. SIA „Lattelecom”, piemēram, piedāvā divus elektronisko sakaru pakalpojumus vienā kopīgā piedāvājumā, kurā ietilpst balss telefonijas un platjoslas piekļuves pakalpojums, platjoslas piekļuves un televīzijas pakalpojums vai balss telefonijas un televīzijas pakalpojums, vai trīs elektronisko sakaru pakalpojumus vienā kopīgā piedāvājumā, kurā ietilpst balss telefonijas, platjoslas piekļuves un televīzijas pakalpojums (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi). Tādam piedāvājumam par sasaistītajiem elektronisko sakaru pakalpojumiem ir raksturīgi, ka iekšzemes izsaukumi SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkla ietvaros ir bezmaksas.
10. Vairāki komersanti savos piedāvājumos iekļauj bezmaksas izsaukuma minūtes uz SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīklu, tādā veidā sasniedzot pietiekami lielu galalietotāju skaitu. Tomēr SIA „Lattelecom” ir priekšrocības, iekļaujot savā piedāvājumā bezmaksas izsaukumu minūtes savā elektronisko sakaru tīklā, jo komersantiem, kuri iekļauj piedāvājumā bezmaksas izsaukuma minūtes uz SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīklu, ir nepieciešams maksāt SIA „Lattelecom” savienojuma pabeigšanas maksu (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
11. SIA „Lattelecom” ir nozīmīgas un praktiskas mēroga un vēriena ekonomikas priekšrocības attiecībā pret citiem komersantiem (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
12. SIA „Lattelecom” ir priekšrocība elektronisko sakaru infrastruktūras un elektronisko sakaru tīkla pārklājuma ziņā, kas dod tai iespēju izmantot savas vertikālās integrācijas priekšrocības. Tādējādi SIA „Lattelecom” varētu kavēt efektīvas konkurences veidošanos un nostiprināšanos platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
13. Platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū nepastāv efektīva konkurence un par komersantu ar būtisku ietekmi tirgū uzskatāms viens komersants – SIA „Lattelecom” (Skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
14. Ņemot vērā iepriekš minēto, SIA „Lattelecom” ir būtiska ietekme tirgū Nr.5 (skatīt Ziņojumu par tirgus analīzi).
15. Komisija SIA „Lattelecom” ar Lēmuma Nr.24 lemjošās daļas 1.punktu ir noteikusi būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū, un attiecībā uz metāliskajām līnijām šī ietekme ir saglabājusies.
16. SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās piekļuves saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai samazina šķēršļus ienākšanai elektronisko sakaru pakalpojumu tirgū. Tādējādi SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās piekļuves saistības ir jāsaglabā.
17. SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās vienlīdzīgas attieksmes pienākums platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai nodrošina, ka SIA „Lattelecom” būtiska ietekme tirgū netiek izmantota, lai SIA „Lattelecom” īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar savām struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem un lai kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū. Tādējādi SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotie vienlīdzīgas attieksmes pienākumi ir jāsaglabā.
18. SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās caurredzamības saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai nodrošina skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus

komersantiem, kas pieprasa platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus no SIA „Lattelecom”. Zinot iespējamās izmaksas, var plānot platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības ekspluatāciju elektronisko sakaru pakalpojumu sniegšanai, vai, balstoties uz ekonomiskiem apsvērumiem, to turpmāko attīstību. Tādējādi SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās caurredzamības saistības ir jāsaglabā.

19. SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumiem jāsaglabā, lai SIA „Lattelecom” nevarētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (visu to elementu tarifu kopsumma, kuri ir nepieciešami, lai sniegtu katru konkrēto platjoslas piekļuves pakalpojumu mazumtirdzniecībā, ir zemāka par SIA „Lattelecom” sniegto mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem un starpība starp šiem tarifiem ir pietiekami liela, lai nodrošinātu citiem komersantiem iespēju gūt samērīgu peļņu no mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas) un negatīvi ietekmēt konkurences attīstību elektronisko sakaru tirgū. Lai platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumiem būtu iespējams uzraudzīt uz izmaksām balstītu tarifu noteikšanu, nepieciešams atcelt Lēmuma Nr.24 6.punktā minēto summu trīsdesmit sešus tūkstošus latu.
20. Atsevišķas darbības uzskaites pienākums ierobežo komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes pienākumus. Turklāt atsevišķas darbības uzskaites pienākums dod Komisijai iespējas kontrolēt tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības ievērošanu. Līdz ar to Komisija var izvērtēt, vai komersants ar būtisku ietekmi tirgū izmanto šķērssubsidēšanu. Līdz ar to SIA „Lattelecom” ar Lēmumu Nr.24 piemērotās atdalītas finanšu uzskaites saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai ir jāsaglabā.
21. Balstoties uz Ziņojumu par tirgus analīzi, Komisija pieņem šo lēmumu, ar kuru SIA „Lattelecom” piemērotās saistības un pienākumi tiek papildināti ar saistībām un pienākumiem platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu nodrošināšanai attiecībā uz nākamās paaudzes piekļuves tīkliem.
22. Komisija secina, ka SIA „Lattelecom” piekļuves atteikums komersantiem vai nepamatoti piekļuves noteikumi var kavēt ilglaicīga un konkurētspējīga mazumtirdzniecības tirgus izveidi un tas neatbilst galalietotāju interesēm.
23. Platjoslas piekļuves vairumtirdzniecība ir svarīgs vairumtirdzniecības pakalpojums tiem komersantiem, kuri ir uzsākuši sniegt elektronisko sakaru pakalpojumus un sākuši paši savu elektronisko sakaru tīklu būvniecību, bet to izbūvētie elektronisko sakaru tīkli vēl nepārklāj pietiekami plašu Latvijas teritoriju, un tie nav pietiekami sazaroti, lai varētu efektīvi izmantot elektronisko sakaru tīklu operatoru sniegtos atsaistītas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus. Komisija, piemērojot piekļuves saistību SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai, nodrošinās citiem komersantiem, ka piekļuves atteikums vai nepamatoti piekļuves noteikumi nekavēs ilglaicīga un konkurētspējīga platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus izveidi.
24. SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumi un piekļuve ar to saistītajam elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītajiem elementiem ir jānodrošina tajā līmenī (DSLAM/MSAN/OLT, Ethernet, interneta protokols (turpmāk - IP) un tajā konkrētajā piekļuves mezglā, kurā to pieprasa komersants, lai komersants varētu piedāvāt savus elektronisko sakaru pakalpojumus mazumtirdzniecībā, izmantojot platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgus pakalpojumus.
25. Komisija, piemērojot SIA „Lattelecom” piekļuves saistību - nodrošināt tādu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu, kurš ļauj citam komersantam nodrošināt sasaistītus pakalpojumus mazumtirdzniecībā, nodrošinās, ka SIA „Lattelecom”

- neizmantos savas sasaistīto pakalpojumu sniegšanas radītās priekšrocības, lai kavētu ilglaicīga un konkurētspējīga platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus izveidi.
26. Izvietošana un atvilce ir tādi vairumtirdzniecības pakalpojumi, kuri ir nepieciešami, lai alternatīvie operatori varētu efektīvi izmantot SIA „Lattelecom” sniegtos platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus savu mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanai. Komisija, piemērojot piekļuves saistību - nodrošināt izvietošanu un atvilci SIA „Lattelecom”, nodrošinās, ka netiek nepamatoti kavēta ilglaicīga un konkurētspējīga platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgus izveide.
 27. Piekļuves saistības piemērošana platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai būs efektīva tikai tad, ja SIA „Lattelecom” ar vienādiem nosacījumiem nodrošinās piekļuvi gan savām struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, gan citiem komersantiem.
 28. Nevienlīdzīga attieksme var izpausties gan kā tarifu diskriminācija – atšķirīgu tarifu piemērošana komersantiem līdzvērtīgos apstākļos, gan kā ārpus tarifu diskriminācija – atšķirīga pakalpojumu kvalitāte, piekļuve informācijai, nepamatota aizkavēšana, nepamatotu prasību izvirzīšana un citāda veida atšķirīga attieksme pret komersantiem līdzvērtīgos apstākļos.
 29. Ievērojot vienlīdzīgas attieksmes pienākumu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai, SIA „Lattelecom” nodrošinās, ka tās būtiskā ietekme tirgū netiek izmantota, lai:
 - 29.1. īstenotu nevienlīdzīgu attieksmi pret citiem komersantiem salīdzinājumā ar SIA „Lattelecom” struktūrvienībām vai saistītajiem komersantiem;
 - 29.2. kropļotu citu komersantu konkurētspēju vai negatīvi ietekmētu konkurences apstākļus tirgū.
 30. Komisija, piemērojot piekļuves saistības un vienlīdzīgas attieksmes pienākumus - nodrošināt citiem komersantiem tāda paša līmeņa informāciju par SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu (piekļuvi datu plūsmai) un piekļuvi ar to saistītajam elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītajiem elementiem, kāda ir pieejama SIA „Lattelecom” struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, nodrošinās citiem komersantiem efektīvus platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus.
 31. Komisija, piemērojot caurredzamības saistību SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai, nodrošinās skaidrus pasākumu plānošanas apstākļus komersantiem, kas pieprasa platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus. Pienākuma noteikšana SIA „Lattelecom” publicēt pamatpiedāvājumu ir samērīga mērķim veicināt efektīvus ieguldījumus un infrastruktūras konkurenci.
 32. SIA „Lattelecom” izstrādātais un publicētais piekļuves datu plūsmai pamatpiedāvājums par platjoslas piekļuves vairumtirdzniecību nodrošinās, ka tiek novērsta sarunu nepamatota novilcināšana, pakalpojumu izmantošanas ierobežošana, nepamatotu tehnisko nosacījumu un prasību noteikšana, nepamatotu termiņu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai noteikšana.
 33. Piemērojot citiem komersantiem augstus platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tarifus, komersants ar būtisku ietekmi tirgū Nr.5 situācijā, ja tarifi nebūtu regulēti, varētu radīt šķēršļus ienākšanai platjoslas piekļuves mazumtirdzniecības tirgū. Papildus komersants ar būtisku ietekmi tirgū varētu izmantot nepietiekamo cenu starpību (visu to elementu tarifu kopsumma, kuri ir nepieciešami, lai sniegtu katru konkrēto platjoslas piekļuves pakalpojumu mazumtirdzniecībā, ir zemāka par SIA „Lattelecom” sniegto mazumtirdzniecības pakalpojumu tarifiem un starpība starp šiem tarifiem ir pietiekami liela, lai nodrošinātu citiem komersantiem iespēju gūt samērīgu peļņu no

mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanas), lai ierobežotu konkurenci un kavētu komersantu ienākšanu vai attīstību elektronisko sakaru tirgū.

34. Komisija, piemērojot tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai, var nodrošināt, ka SIA „Lattelecom” nevar izmantot nepietiekamo cenu starpību, lai negatīvi ietekmētu konkurences attīstību elektronisko sakaru tirgū.
35. Komisija, piemērojot tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai, ņem vērā SIA „Lattelecom” investīcijas un to, lai SIA „Lattelecom” varētu gūt samērīgu peļņu no piekļuves nodrošināšanā ieguldītā kapitāla atbilstoši saistītajiem riskiem.
36. Atsevišķas darbības uzskaites pienākums platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai ierobežo komersanta ar būtisku ietekmi tirgū iespējas neievērot vienlīdzīgas attieksmes pienākumus. Turklāt atsevišķas darbības uzskaites saistība dod Komisijai iespējas kontrolēt tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistības ievērošanu. Līdz ar to Komisija var izvērtēt, vai komersants ar būtisku ietekmi tirgū izmanto šķērssubsidēšanu.
37. Komisija, piemērojot piekļuves saistību - nodrošināt, ka cits komersants, kas izmanto piekļuvi SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīklam attiecībā uz tirgus Nr.5 pakalpojumiem, tiek informēts ne vēlāk kā vienu gadu (vai īsākā laika posmā, ja tiek nodrošināta līdzvērtīga piekļuve) pirms piekļuves punkta ekspluatācijas pārtraukšanas, ja SIA „Lattelecom” paredz aizstāt daļu metālisko līniju ar optisko šķiedras līnijām, nodrošinās, ka citi komersanti varēs atbilstoši pielāgot savus elektronisko sakaru tīklus un elektronisko sakaru tīklu paplašināšanas plānus.
38. Komisija, nosakot, ka SIA „Lattelecom” piemērojamās speciālās prasības (saistības) stāsies spēkā sešu mēnešu laikā no šī lēmuma pieņemšanas brīža, nodrošinās, ka SIA „Lattelecom” varēs pienācīgi sagatavoties un ieviest piemērojamās speciālās prasības (saistības).
39. Komisija ir iepazinusies ar SIA „Lattelecom” Vēstulē Nr.9470 sniegtajiem komentāriem un priekšlikumiem par konsultācijas dokumentu Ziņojums par tirgus analīzi. SIA „Lattelecom” komentāru un priekšlikumu apkopojumu un Komisijas viedokli par Vēstulē Nr.9470 izteiktajiem iebildumiem un priekšlikumiem skatīt Ziņojuma par tirgus analīzi 2.pielikumā.
40. Komisija ir iepazinusies Aizsardzības ministrijas Vēstulē Nr.MV-N/1674, Iekšlietu ministrijas Vēstulē Nr.1-38/1778 un Satiksmes ministrijas Vēstulē Nr.10-01/2655 sniegtajiem komentāriem un priekšlikumiem par konsultācijas dokumentu Ziņojums par tirgus analīzi. Aizsardzības ministrijas, Iekšlietu ministrijas un Satiksmes ministrijas komentāru un priekšlikumu apkopojumu un Komisijas viedokli par Vēstulē Nr.MV-N/1674, Vēstulē Nr.1-38/1778 un Vēstulē Nr.10-01/2655 izteiktajiem iebildumiem un priekšlikumiem skatīt Ziņojuma par tirgus analīzi 2.pielikumā.
41. Komisija, izvērtējot Vēstuli Nr.C(2013)5452, norāda šādus apsvērumus:
 - 41.1. SIA „Lattelecom” tiek noteikts pienākums nodrošināt alternatīvajiem operatoriem piekļuvi informācijai (nodrošināt rīkus, piemēram, sarakstu, datubāzi vai interneta portālu) Rīgā un teritorijā ārpus Rīgas atšķirīgā termiņā un apjomā. Informācijas piekļuves nodrošināšanas pienākuma izpildes termiņus un apjomus ģeogrāfiskā dalījumā Komisija detalizēti nosaka Komisijas noteikumos par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu;
 - 41.2. pilnīgas ielaižu līdzvērtības pieprasīšana šobrīd būtu nesamērīga, jo pašlaik nepastāv pieprasījums pēc attiecīgajiem nākamās paaudzes piekļuves tīkla

vairumtirdzniecības pakalpojumiem. Lai ieviestu pilnīgu ielaižu līdzvērtību, būtu nepieciešamas būtiskas papildus izmaksas esošo sistēmu pārveidošanai;

41.3. paziņojums par precīzu izmaksu modeli attieksies uz atsevišķu regulatīvo procedūru un par to Eiropas Komisijai tiks paziņots vēlākā posmā.

42. Komisija, izvērtējot Vēstuli Nr.12532, norāda šādus apsvērumus:

42.1. piekļuve platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumiem būs efektīva tikai tad, ja SIA „Lattelecom” to nodrošinās ar vienādiem nosacījumiem gan SIA „Lattelecom” struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem, gan citiem komersantiem. Piekļuves saistība un vienlīdzīgas attieksmes pienākums - nodrošināt Rīgā piekļuvi un informāciju atšķirīgos termiņos un apjomos - radītu SIA „Lattelecom” ar termiņiem saistītus ieguvumus un tādā veidā tiktu mazināts lietotāju labums izvēles, tarifu un pakalpojumu kvalitātes ziņā, it sevišķi tajās teritorijās Rīgā, kur ir pieejami tikai SIA „Lattelecom” pakalpojumi;

42.2. lai alternatīvie operatori varētu veiksmīgi izmantot platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus, tiem ir nepieciešama informācija par elektronisko sakaru pakalpojumu piedāvāšanā izmantotās SIA „Lattelecom” infrastruktūras atrašanās vietu, kapacitātes un tehniskajiem parametriem. Komisija ir ņēmusi vērā SIA „Lattelecom” iebildumus pret saistību šo informāciju nodrošināt identiski tam, kā SIA „Lattelecom” pati piekļūst šādai informācijai. Šī informācija alternatīvajiem operatoriem ir nepieciešama pirms platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojuma izmantošanas uzsākšanas, tādēļ šī vienlīdzīgas attieksmes pienākuma piemērošana tikai tad, ja pastāv pieprasījums pēc platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojuma, būtiski ierobežos platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojuma izmantošanu;

42.3. NGA Ieteikums nosaka, ka izmaksās jābūt pienācīgi ņemtam vērā ieguldījumu riska līmenim un Komisijas elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodika nosaka kārtību, kādā komersants ar būtisku ietekmi konkrētā tirgū veic izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu;

42.4. Komisija ir ņēmusi vērā SIA „Lattelecom” priekšlikumu noteikt īsāku termiņu (viens gads) saistībai informēt citus komersantus, kas izmanto SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus, par piekļuves punkta ekspluatācijas pārtraukšanu.

43. Komisija, izvērtējot SIA „Lattelecom” būtisku ietekmi tirgū, pieņem šo lēmumu SIA „Lattelecom” tirgus varas ierobežošanai, nosakot SIA „Lattelecom” atbilstošas saistības.

44. Ņemot vērā minēto, nosakot SIA „Lattelecom” atbilstošas saistības, tiktu ievērots arī Administratīvā procesa likuma 13.pantā noteiktais - labumam, ko sabiedrība iegūst ar ierobežojumiem, kas uzlikti adresātam, ir jābūt lielākam nekā viņa tiesību vai tiesisko interešu ierobežojumam.

45. Komisija Elektronisko sakaru likuma 31.panta otrajā daļā noteiktajā kārtībā novēros, vai kādas saistības, pienākuma piemērošana vai nepiemērošana neveido problēmas konkrētajā tirgū un tādējādi netiek ierobežota konkurences attīstība. Ņemot vērā tirgus attīstību, Komisija var piemērot SIA „Lattelecom” jaunas saistības, atcelt vai grozīt esošās saistības.

Ņemot vērā Komisijas Lēmumu Nr.24, Eiropas Komisijas 2010.gada 20.septembra ieteikumu 2010/572/ES par regulētu piekļuvi nākamās paaudzes piekļuves tīkliem, Eiropas Parlamenta un Padomes 2009.gada 25.novembra Regulu (EK) Nr.1211/2009, ar ko izveido

Eiropas Elektronisko komunikāciju regulatoru iestādi (BEREC) un biroju, Ziņojumu par tirgus analīzi, saskaņā ar Komisijas 2006.gada 17.maija lēmumā Nr.120 apstiprināto Kārtību par speciālu prasību piemērošanu, saglabāšanu, grozīšanu vai atcelšanu elektronisko sakaru komersantiem, pamatojoties uz Elektronisko sakaru likuma 2.panta 1., 2., 6. un 8.punktu,, 8.panta pirmās daļas 2., 5., 9., 12. un 13. punktu un otro daļu, 9.panta pirmās daļas 1.punktu, 29.panta pirmo daļu, otro daļu, 30.panta pirmo un otro daļu, 31.panta otro daļu, 38.pantu, 39.panta pirmo, otro un trešo daļu, 40. un 41.pantu, 42.panta pirmo un trešo daļu un 44.panta pirmo daļu, likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 5.pantu, 9.panta pirmās daļas 1., 6. un 9.punktu un otro daļu, 10.panta pirmo daļu, 25.panta pirmo daļu Administratīvā procesa likuma 4., 6., 10. un 13.pantu, 55.panta 2.punktu, 57.pantu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu, 65.panta trešo un ceturto daļu, 68.panta otro un trešo daļu un 85.panta pirmo daļu,

padome nolemj:

1. Noteikt no 2014.gada 1.jūlija SIA „Lattelecom” par komersantu ar būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības tirgū.
2. Atcelt no 2014.gada 1.jūlija Komisijas 2007.gada 31.janvāra lēmuma Nr.24 „Par sabiedrības ar ierobežotu atbildību „Lattelecom” būtisku ietekmi platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības Latvijas Republikas teritorijā tirgū” lemjošās daļas 6.punktu daļā par nosacījumu „kuru ieņēmumi, aprēķinot tos par katru pakalpojumu atsevišķi, iepriekšējā pārskata gadā pārsniedza trīsdesmit sešus tūkstošus latu”.
3. Noteikt no 2014.gada 1.jūlija SIA „Lattelecom” šādas saistības platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai:
 - 3.1. piekļuves saistību - nodrošināt komersantam platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu (piekļuvi datu plūsmai) un piekļuvi ar to saistītajam elektronisko sakaru tīklam vai ar to saistītajiem elementiem, ja tie jau ir izbūvēti vai tiks izbūvēti pēc šā lēmuma spēkā stāšanās brīža, tajā līmenī (DSLAM/MSAN/OLT, Ethernet, IP) un tajā konkrētajā piekļuves mezglā, kurā to pieprasa komersants, saskaņā ar Komisijas noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla tehniskajiem un darbības noteikumiem par piekļuvi datu plūsmai.
 - 3.2. piekļuves saistību - nodrošināt komersantam tādu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu, kurš nodrošina komersantam iespēju sniegt saviem mazumtirdzniecības pakalpojumu lietotājiem:
 - 3.2.1. platjoslas piekļuves pakalpojumus;
 - 3.2.2. iekšzemes balss telefonijas pakalpojumus;
 - 3.2.3. starptautiskās balss telefonijas pakalpojumus;
 - 3.2.4. televīzijas programmu izplatīšanas pakalpojumus;
 - 3.2.5. kā arī jebkurus divus vai vairākus šos pakalpojumus kopā jebkurā kombinācijā;
 - 3.3. piekļuves saistību - nodrošināt komersantam izvietojumu (*angļu val. – co-location*) un atvilci no SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkla līdz augstākam punktam elektronisko sakaru tīklā, lai sasniegtu komersanta elektronisko sakaru tīklu;
 - 3.4. piekļuves saistību un vienlīdzīgas attieksmes pienākumu - nodrošināt platjoslas piekļuves pakalpojumus katram komersantam, kas to pamatoti pieprasa, un piemērot tam līdzvērtīgus nosacījumus līdzvērtīgos apstākļos. Noteikt SIA „Lattelecom” pienākumu nodrošināt citam komersantam platjoslas piekļuves pakalpojumus un

informāciju ar tiem pašiem nosacījumiem, ar kādiem SIA „Lattelecom” nodrošina elektronisko sakaru pakalpojumus un informāciju savām struktūrvienībām (*angļu val. - self-service*) un saistītajiem komersantiem, un tādā pašā kvalitātē, kas ietver šādus nosacījumus:

- 3.4.1. nodrošināt citam komersantam informāciju par precīzu atrašanās vietu, kapacitātes un tehniskajiem parametriem, kā arī tarifiem par tiem SIA „Lattelecom” elektronisko sakaru tīkla elementiem un saistītajiem fiziskās infrastruktūras elementiem, kas nepieciešami, lai komersanti varētu efektīvi izmantot SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus savu mazumtirdzniecības platjoslas piekļuves pakalpojumu sniegšanai saskaņā ar Komisijas noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla tehniskajiem un darbības noteikumiem par piekļuvi datu plūsmai;
- 3.4.2. izskatīt cita komersanta iesniegto informācijas pieprasījumu un sniegt pieprasīto informāciju vai pamatotu atteikumu tādā pašā termiņā, kādā SIA „Lattelecom” izskata un sniedz atbildi uz līdzvērtīgu pieprasījumu no savas struktūrvienības un saistītajiem komersantiem;
- 3.4.3. izskatīt cita komersanta iesniegto platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojuma, kā arī ar to saistītās inženiertehniskās infrastruktūras un dažādu infrastruktūru veidojošo elementu izmantošanas pieprasījumu un nodrošināt piekļuvi pieprasītajam pakalpojumam vai sniegt pamatotu atteikumu tādā pašā termiņā, kādā SIA „Lattelecom” izskata un sniedz atbildi uz līdzvērtīgu pieprasījumu no savas struktūrvienības un saistītajiem komersantiem;
- 3.4.4. neatklāt SIA „Lattelecom” mazumtirdzniecībā iesaistītai struktūrvienībai un saistītam komersantam informāciju par citu komersantu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojuma pieprasījumiem;
- 3.4.5. informēt komersantu, kurš izmanto SIA „Lattelecom” nodrošināto platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu vienlaicīgi ar SIA „Lattelecom” struktūrvienībām un saistītajiem komersantiem par izmaiņām, kas ietekmē komersanta mazumtirdzniecības pakalpojumu sniegšanu;
- 3.5. caurredzamības saistību - izstrādāt un publicēt piekļuves datu plūsmai pamatpiedāvājumu saskaņā ar Komisijas noteikumiem par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu;
- 3.6. caurredzamības saistību - izstrādāt tehnoloģiskos risinājumus saskaņā ar Komisijas noteiktajiem elektronisko sakaru tīkla tehniskajiem un darbības noteikumiem par piekļuvi datu plūsmai un iekļaut tos piekļuves datu plūsmai pamatpiedāvājumā;
- 3.7. tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību - aprēķināt platjoslas piekļuves vairumtirdzniecībai un ar to saistītiem elementiem sniegšanas izmaksas un iesniegt ziņojumu par izmaksu aprēķināšanu un attiecināšanu saskaņā ar Komisijas noteikto elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku. Aprēķināt platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības un ar to saistīto elementu sniegšanas izmaksas par katru elementu atsevišķi, kas norādīti Komisijas noteikumos par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu;
- 3.8. tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību - iesniegt Komisijai pēc Komisijas pieprasījuma tarifu un izmaksu pamatojumu par katru platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumu un ar to saistīto elementu atsevišķi, kas noteikti Komisijas noteikumos par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu;

- 3.9. tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību - tuvināt platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības un ar to saistīto elementu (katru atsevišķi), kas noteikti Komisijas noteikumos par pamatpiedāvājuma izstrādes kārtību, iekļaujamo informāciju un publicēšanu, tarifus izmaksām;
- 3.10. tarifu regulēšanas un izmaksu aprēķināšanas saistību - nodrošināt, ka platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības un ar to saistīto elementu pakalpojumu tarifi neveido nepietiekamu cenu starpību;
- 3.11. pienākumu platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības jomā veikt atsevišķu darbības uzskaiti saskaņā ar Komisijas elektronisko sakaru pakalpojumu izmaksu aprēķināšanas un attiecināšanas metodiku.
4. Noteikt no 2014.gada 1.jūlija SIA „Lattelecom” piekļuves saistību - nepārtraukt piekļuvi tiem platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumiem, kuriem piekļuvi nodrošina SIA „Lattelecom”. Noteikt SIA „Lattelecom”, ja tas paredz aizstāt daļu metālisko līniju ar optisko šķiedras līnijām, pienākumu informēt komersantu, kas izmanto SIA „Lattelecom” platjoslas piekļuves vairumtirdzniecības pakalpojumus, ne vēlāk kā vienu gadu pirms piekļuves punkta, piemēram, abonentlīnijas centrāles, ekspluatācijas pārtraukšanas. Informēšanas laikposms var būt īsāks par vienu gadu, ja SIA „Lattelecom” nodrošina komersantam līdzvērtīgu piekļuvi piekļuves punktam.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V. Lokenbahs